

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:2563

av Annika Lillemets m.fl. (MP)

Fristad för visselblåsare

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör bli en fristad för visselblåsare.

Motivering

Så kallade visselblåsare (whistleblowers) spelar en ovärderlig roll i öppna, demokratiska rättssamhällen. Grova krigsbrott, olaglig massövervakning, korruption och andra oegentligheter har uppdagats tack vare enskilda människor som slagit larm. Personer som har mod och integritet att avslöja missförhållanden de får kännedom om måste kunna göra det utan att råka illa ut. Den som avslöjar brott ska inte bli ett brottsoffer. Tyvärr har många fått betala ett högt pris för sina insatser. Visselblåsare som hotas och förföljs måste få skydd och hjälp.

Författare och journalister är en annan grupp som är mål för hot och förföljelse. Internationella PEN är ett nätverk som sedan 1921 arbetat för att försvara yttrandefriheten och ge röst åt författare och andra professionella skribenter som hotas eller förföljs i sina hemländer bara för att de utövar sin grundläggande rätt till yttrandefrihet. PEN är en opolitisk organisation som har konsultativ status vid Förenta nationernas kommission för de mänskliga rättigheterna och vid Unesco.

Svenska PEN skriver på sin hemsida att ett av nätverkets viktigaste arbeten är att hjälpa förföljda författare till en fristad i Sverige. Det sker via fristadsprogrammet som administreras av Icorn (The International Cities of Refuge Network) med stöd av Statens kulturråd och Migrationsverket. Det finns idag omkring 40 fristäder globalt varav åtta i Sverige: Göteborg, Stockholm, Uppsala, Malmö, Växjö, Sigtuna, Jönköping och Linköping.

Författarfristäder är ett sätt att värna yttrandefrihet, rättsstat och demokrati. Ett starkt skydd för visselblåsare som slår larm i Sverige behövs också. Därtill bör Sverige bli en fristad för visselblåsare, likaväl som författare, från andra länder som förföljs eller hotas i sina hemländer.

Annika Lillemets (MP)

Valter Mutt (MP)

Carl Schlyter (MP)